

Checklist kwaliteit zorgteam / ZAT primair onderwijs

Toelichting

De kwaliteit van zorgteams en ZAT's wordt bepaald door een groot aantal factoren in en om de school. Denk naast de zorgteam en ZAT-besprekingen zelf ook aan de kwaliteit van de gehele zorgroute op school en binnen het samenwerkingsverband en de kwaliteit van de (afstemming) van het lokale zorgaanbod in de gemeente en/of regio. Zie hier-voor het Kwaliteitskader ZAT PO, uitgebracht bij het Landelijk Steunpunt ZAT.

Doel van de kwaliteitscheck is het gesprek over de kwaliteit van de samenwerking van scholen met zorgpartners te bevorderen. Hiermee kan de kwaliteit van de zorg versterkt worden, waarmee vroegtijdiger, sneller en passender ondersteuning van leerlingen, hun ouders en leerkrachten geboden kan worden.

In deze **kwaliteitschecklist** is gekozen voor de route van een casus vanaf de signalering in de klas tot en met de evaluatie en nazorg. Daarnaast is de borging en afstemming met andere voorzieningen opgenomen. En uiteraard wordt gevraagd om te beoordelen in hoeverre de doelen van het zorgteam/ZAT worden behaald.

U kunt de checklist zowel gebruiken voor een check op de kwaliteit van een zorgteam, als voor een ZAT.

De checklist is daarom onderverdeeld in de volgende rubrieken:

1. Toeleiding naar zorgteam/ZAT
2. Bespreking in het zorgteam/ZAT
3. Uitvoering van acties naar aanleiding van de bespreking
4. Evaluatie en nazorg
5. Borging en afstemming
6. Beoordeling behalen van doelen
7. Belangrijkste verbeterpunten

De checklist kan ingevuld worden door verschillende betrokkenen, zoals de intern begeleider of schoolleider, de coördinator van het samenwerkingsverband, de ZAT-voorzitter en de ZAT-deelnemers of de gemeente. Niet altijd zal iedereen over voldoende informatie beschikken om alle onderdelen goed te kunnen beoordelen. Samen kan een compleet beeld verkregen worden.

Uiteraard kan deze lijst aangepast worden voor de eigen situatie; vragen kunnen toegevoegd of weggelaten worden. De checklist is daarom digitaal beschikbaar op www.zat.nl

1. Toeleiding naar zorgteam / ZAT		Is goed	Neutraal	Kan beter	Opmerkingen
1.	Leerkrachten zijn in staat belemmeringen in de ontwikkeling van leerlingen te signaleren, ook op psychosociaal gebied en in de gezinssituatie				
2.	Leerkrachten en andere aanmelders weten goed waarvoor zij bij het zorgteam/ZAT terecht kunnen				
3.	Leerkrachten en andere signaleerders zijn in staat de hulpvraag handelingsgericht te formuleren				
4.	Bij het formuleren van de hulpvraag wordt rekening gehouden met behoeften en mogelijkheden van leerling, ouders en leerkracht				
5.	De aanmelding bij zorgteam/ZAT gebeurt altijd schriftelijk, met behulp van een standaard aanmeldformulier				
6.	Ouders worden altijd actief betrokken bij een aanmelding; zij krijgen informatie over wat het zorgteam/ZAT is en kan doen				
7.	Ouders wordt altijd om schriftelijke toestemming voor bespreking gevraagd, op basis van een privacyreglement voor zorgteam/ZAT				
8.	De school weet goed wat te doen als ouders geen toestemming geven voor bespreking; anoniem bespreken of bij ernstige zorgen over het kind toch op naam bespreken				
9.	De stappen van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling zijn ingepast in de zorgroute van de school, incl. zorgteam/ZAT				

2. Bespreking in het zorgteam / ZAT		Is goed	Neutraal	Kan beter	Opmerkingen
1.	Leerkrachten kunnen aanwezig zijn bij de bespreking van hun leerlingen				
2.	Ouders kunnen aanwezig zijn bij de bespreking van hun kind				
3.	In het zorgteam nemen naast de intern begeleider minimaal de jeugdgezondheidszorg en een schoolmaatschappelijk werker deel				
4.	In het ZAT nemen naast de school minimaal WSNS, een jeugdarts, maatschappelijk werker, bureau jeugdzorg en speciaal onderwijs deel				
5.	In het team is de expertise van een psycholoog / orthopedagoog aanwezig				
6.	In het zorgteam/ZAT kunnen op afroep andere relevante experts aanwezig zijn				
7.	De voorzitter stelt de agenda op en plant hoeveel tijd per casus nodig is				
8.	De voorzitter nodigt alle deelnemers uit en zorg er voor dat zij de agenda en aanmeldinformatie van de te bespreken leerlingen tijdig krijgen				
9.	Alle deelnemers aan de bespreking bereiden de bijeenkomst goed voor				
10.	De zorgpartners gaan vooraf in hun dossiers na welke informatie relevant is om in te brengen bij de bespreking				
11.	De voorzitter werkt per casus volgens een vaste systematiek: verkenning – analyse – oplossingsrichtingen – plan van aanpak - evaluatie				
12.	De voorzitter betreft alle deelnemers actief bij de bespreking				
13.	Bij elke casus staan de ondersteuningsbehoeften en mogelijkheden van kind, ouders en leerkracht centraal				
14.	De voorzitter bewaakt de bespreektijd per casus				
15.	Bij elke casus worden duidelijke afspraken gemaakt over de aanpak / interventies en of/wanneer de casus opnieuw geagendeerd wordt				
16.	Bij elke casus wordt bepaald wie als casusverantwoordelijke optreedt				
17.	Bij elke casus wordt vastgesteld wie (zo nodig) terugkoppelt naar ouders en leerkracht				
18.	Bij vermoedens van kindermishandeling wordt afgesproken wie er meldt bij het AMK				
19.	In het team wordt gezamenlijk vastgesteld of een melding bij de Verwijsindex risicjongeren nodig is				
20.	De voorzitter sluit elke casus af met de vraag aan de inbrengers of zij tevreden zijn met de bespreking en de voorgestelde aanpak				

3. Uitvoering van acties naar aanleiding van de bespreking		Is goed	Neutraal	Kan beter	Opmerkingen
1.	Aanvullende informatie uit het team en afspraken over de aanpak worden schriftelijk vastgelegd				
2.	De afgesproken aanpak / acties worden volgens plan uitgevoerd				
3.	Op basis van de bespreking worden altijd handelingsadviezen gegeven aan de leerkracht				
4.	Elke deelnemer legt relevante informatie uit de bespreking vast in de eigen dossiers en koppelt zo nodig informatie terug binnen de eigen instelling				
5.	Bij verwijzingen naar hulpverleningsinstellingen worden leerling/ouders desgewenst begeleid door iemand uit het zorgteam/ZAT				
6.	De afgesproken hulp kan meestal snel worden geboden				
7.	De acties die worden uitgevoerd vormen een samenhangend geheel; één kind/gezin, één plan				
8.	Wanneer er indicaties nodig zijn voor jeugdzorg of speciaal onderwijs wordt de besluitvorming van het zorgteam/ZAT hiervoor benut				
9.	Wanneer er indicaties nodig zijn voor jeugdzorg én speciaal onderwijs worden die integraal aangevraagd / afgegeven				
10.	De casusverantwoordelijke houdt actief zicht op de voortgang en afstemming van de acties				
11.	De voorzitter agendeert de casus zo nodig voor een volgende bespreking				

4. Evaluatie en nazorg		Is goed	Neutraal	Kan beter	Opmerkingen
1.	Elke casus wordt afgesloten met een evaluatie van het zorgtraject en de resultaten ervan				
2.	Bij die evaluatie zijn de leerling/ouders, de leerkracht/inbrenger en de teamleden betrokken				
3.	Het zorgteam/ZAT levert jaarlijks een rapportage met kengetallen en procesinformatie, ter verantwoording aan schoolleiding, samenwerkingsverband, gemeente				
4.	Het zorgteam/ZAT evalueert minimaal één maal per jaar het eigen functioneren en past zo nodig werkwijzen aan				
5.	Het zorgteam/ZAT ruimt regelmatig tijd in voor bespreking van bredere signalen over trends in hulpvragen, de zorgstructuur van de school, de kwaliteit van de hulp, knelpunten in zorgtrajecten en samenwerking, enz.				
6.	De voorzitter zorgt er voor dat deze bredere signalen aan de verantwoordelijken worden doorgegeven (schoolleiding, gemeente, hulpverleningsinstellingen, samenwerkingsverband, enz.)				
7.	De verantwoordelijken benutten deze signalen actief voor de verbetering van de praktijk of zorgbeleid of het inzetten van preventieve programma's op scholen				

5. Borging en afstemming		Is goed	Neutraal	Kan beter	Opmerkingen
1.	De school heeft een visie op zorg en de zorgroute vastgelegd in het school(zorg)plan				
2.	De school zorgt er voor dat leerkrachten en IB'ers geschoold en ondersteund worden om hun taken met betrekking tot de zorg voor leerlingen/ouders goed uit te kunnen voeren				
3.	Het samenwerkingsverband heeft een visie op zorg en de zorgroute, inclusief de samenwerking met zorgpartners, vastgelegd in het zorgplan				
4.	De hulpverleningsinstellingen zorgen er voor dat hun medewerkers die in zorgteams/ZAT's deelnemen daartoe goed voorbereid en ondersteund worden				
5.	De lijn van het zorgteam en ZAT met de centra voor jeugd & gezin is helder en effectief				
6.	De rol en functies van zorgteam en ZAT in het kader van passend onderwijs (vaststellen van onderwijs-e en zorgbehoeften en zorgtoewijzing) zijn helder en effectief				
7.	Werkwijzen, instrumenten en formulieren zijn goed bekend en beschikbaar bij alle deelnemers				
8.	Het zorgteam/ZAT legt verantwoording af aan de schoolleiding, het samenwerkingsverband en/of een stuurgroep				
9.	Schoolbesturen (in WSNS-verband) overleggen standaard met de gemeente(n) over de zorg in en om de school en de afstemming daarvan op het lokale zorgaanbod (onderdeel van de LEA)				
10.	Afspraken over de inzet van de zorgpartners in zorgteam/ZAT zijn schriftelijk vastgelegd				

6. Beoordeling behalen van doelen		Is goed	Neutraal	Kan beter	Opmerkingen
1.	Alle signalen van zorgelijke situaties rond kinderen/gezinnen van de school worden bij het zorgteam/ZAT gemeld				
2.	Alle deelnemers aan het team voelen zich verantwoordelijk voor een goede oplossing voor elk kind				
3.	In het zorgteam/ZAT worden de onderwijsbehoeften en de behoeften aan hulpverlening integraal vastgesteld				
4.	Het aantal bijeenkomsten van het zorgteam/ZAT is voldoende om alle zorgleerlingen tijdig te bespreken en hulp te bieden				
5.	Er is voldoende capaciteit bij de deelnemers om de afgesproken acties uit te voeren				
6.	Noodzakelijke hulpverlening kan snel geboden worden				
7.	Vanuit het zorgteam/ZAT worden zo nodig preventieve programma's ingezet op scholen				
8.	In het zorgteam/ZAT bestaat een goed overzicht van het gehele aanbod aan zorg en ondersteuning in het samenwerkingsverband / de gemeente / regio				
9.	De inzet en expertise van alle deelnemers aan het team is goed				
10.	Het zorgteam/ZAT draagt bij aan vroegtijdiger signalering en aanpak van belemmeringen in de ontwikkeling van kinderen				
11.	Het zorgteam/ZAT draagt bij aan snelle en goede hulp aan kinderen / ouders				
12.	Het zorgteam/ZAT draagt bij aan de deskundigheid van leerkrachten in signaleren van ontwikkelingsbelemmeringen en bepalen van onderwijs- en zorgbehoeften				
13.	Het zorgteam/ZAT draagt bij aan ondersteuning van de leerkracht in de klas				
14.	Het zorgteam/ZAT draagt bij aan ondersteuning en deskundiger maken van scholen in communicatie met ouders over zorg voor kinderen				
15.	Door het zorgteam/ZAT hebben onderwijs en hulpverlening beter zicht op ieders expertise en (on)mogelijkheden				
16.	Het zorgteam/ZAT draagt bij aan korte lijnen tussen school en hulpverlening, ook buiten de besprekingen				
17.	Via het zorgteam/ZAT wordt zo nodig een gecombineerd aanbod van onderwijs en hulpverlening bepaald en in gang gezet				
18.	Het zorgteam/ZAT draagt bij aan de kwaliteit van de hulpverlening				
19.	Het zorgteam/ZAT draagt bij aan meer afstemming in het lokale / regionale zorgaanbod voor kinderen en ouders				
20.	Door de samenwerking van scholen en hulpverleners in zorgteams/ZAT's worden de ontwikkelkansen van kinderen vergroot				

7. Belangrijkste verbeterpunten	
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	